

OBRtnIK

Glasilo Jugoslovanskega obrtništva Dravske banovine

Lastnik: Poverjenišvo za izdajo lista „Obrtnik“ (Lovro Pičman). Uprava: Ljubljana, Ilirska ul. 15.
Naročnina znaša: za celo leto . . . 30.— Din
za pol leta . . . 15.— „
posamezna številka . . . 1'50 „

*V slogi in edinstvu
vsega Jugoslovanskega obrtništva
je uspeh!*

Uredništvo: Ljubljana, Borštnikov trg 1. — Odgovorni urednik dipl. teh. A. Kunstler. — Rokopisov ne vračamo. — Nefrankiranih dopisov ne sprejemamo. — Oglase zaračunamo po ceniku. — Ponatis člankov dovoljen le z dovoljenjem uredništva.

Leto I.

Ljubljana, dne 29. septembra 1932.

Štev. 14.

Pozdravi.

Na svoječasa naša vabila in pozdravne brožavke ob priliki velikega obrtniškega zbora v Unionu je prejelo društvo jugoslovanskih obrtnikov za dravsko banovino in njega predsednik g. Pičman med drugimi tudi sledeče pozdrave in odgovore.

Iz kraljevske pisarne: Gospodine! Primivši izraze zdanke udanosti, podnesene sa zbora jugoslovanskih obrtnika u Ljubljani, Njegovo Veličanstvo kralj blagovoleo je narediti mi, da Vam izjavim zahvalnost, Minister Dvora.

Od ministerskega predsednika: Pozdravni telegram Jugoslovanskih obrtnika za Dravsko banovino, upućen sa zbora u Ljubljani, Gospodin Predsednik Ministarskog saveta primio je i naredio mi je, da obrtnicima izjavim njegovu zahvalnost. Šef kabineta Predsednika ministerskog saveta.

Od ministra za trgovino in industrijo: Za Vaše vabilo na jutrajšnje zborovanje se Vam udano zahvaljujem in obžalujem, da radi službene odsotnosti mi žal ni mogoče se osebno udeležiti Vaše prireditve in zborovanja. Prosim Vas, da izročite zborovalcem moje prisrčne pozdrave ter da mi dostavite poročila in sklepe Vašega zbora. Mohorič Ivan.

Od ministra dr. Kramerja: Zahvaljujem se Vam za Vaše vabilo na obrtniški zbor, ki se ga pa radi drugih poslov ne morem udeležiti. Naše obrtništvo sme biti uverjeno, da ima v meni kot narodnem poslancu in članu kraljevske vlade svojega zvestega prijatelja in zagovornika vseh njegovih upravičenih teženj, ki so tesno združene z napredkom naroda in države. V tem duhu pozdravljam gg. zborovalce, ter ostajam z odličnim spoštovanjem. Dr. Albert Kramer.

Od predsednika obrtnega odseka TOI: Ker se Vašega današnjega zbora ne morem osebno udeležiti, prosim Vas, da mojo navzočnost opravčite in izročite vsem navzočim moje iskrene in prijateljske pozdrave. Želeč zborovanju krasnih uspehov in vsestranske koristi se bilježim z vsem spoštovanjem udani Engelbert Franchetti.

Savez obrtnika Dalmacije: Zanatlje sjeverne Dalmacije stupajo zajedno sa ostalimi obrtniki u borbene vrste za samostojne „Obrtniške Zbornice“. Živela stanovska zavest. Obrtna Zveza v Splitu.

Novosadsko zanatlijsko udruženje: Prebujena zanatska zavest triumfuje z izglasovanjem samostojne „Obrtne Zbornice“. Zmaga je naša! Slične uspehe želimo i Vama i živeli braća Slovenci. — Novosadsko zanatlijsko udruženje — Abramović i Grkinič.

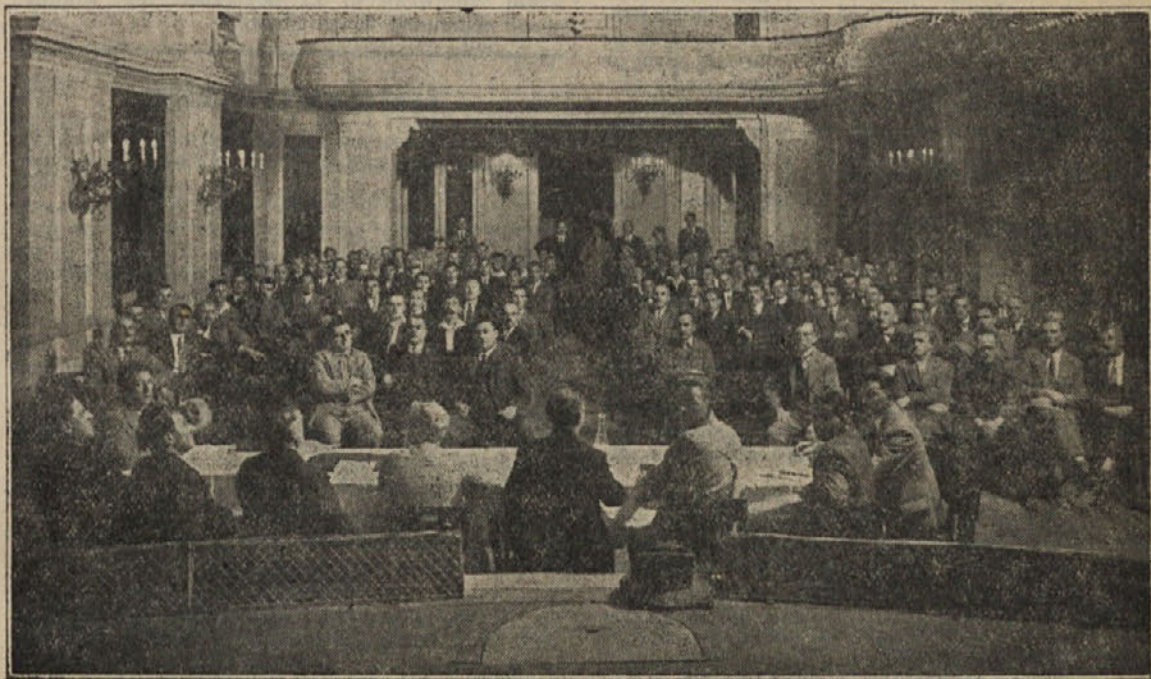
Savez zanatlje Osijek: Obžalujemo, da ne možemo sodelovati na Vašem zborovanju. V duhu smo z Vami soglasni v veliki borbi za naše samostojne „Obrtniške Zbornice“, želimo dober uspeh. Aničić — Jung, Osjek.

Zanatsko udruženje Banjaluka: Pozdravljamo zbor i želimo uspeha u radu. Zanatsko udruženje — predsednik.

Blejski obrtniki, ki se niso udeležili zbora: Dovoljujemo si Vam izraziti najiskrenejšje pozdrave s pozivom, da vztrajate in odločno zahtevate naših pravic ter ne klonete, dokler ni popolne zmage nad demagogi in neobrniki za obrtniške pravice. Blejski obrtniki, kateri se niso mogli udeležiti Vašega zbora.

Sentjurski obrtniki: Sentjurski obrtniki smo strnjeni na Vaši strani in želimo, da bi imelo zborovanje mnogo uspeha. Čretnik, obrtnik in župan.

Iz teh objav se vidi, da je naš zbor povsod vzbudil veliko pozornost, zato upravičeno upamo, da se bode zahteve nas obrtnikov bolje upoštevalo, kakor do sedaj.



Delni pogled na udeležence ustanovnega občnega zbora podružnice »Društva jugoslovanskih obrtnikov za dravsko banovino v Celju dne 17. septembra 1932.

Ustanovni občni zbor v Celju

V soboto dne 17. septembra 1932. se je ustanovila v Celju prva podružnica „Društva jugoslovanskih obrtnikov za dravsko banovino“.

Celje, krasno letovičarsko mesto z bajno okolico, šteje ca. 7.000 prebivalcev. Glavni vir življenja in zaslужka pa tudi regulator za zaposlenje celjskih obrtnikov je okoliško kmečko prebivalstvo. Industrija, razun dveh večjih tovarov ne upliva mnogo na obtoke prometa in denarja. Trgovine v Celju se odlikujejo po lepo urejenih izložbah, kar se zelo poda ulicam, katere so v Celju vse tlakovane in čiste. Eno se pa takoj opazi in to je, da so trgovine natrpane v pretežni večini z inozemskimi blagom, mesto z domačimi izdelki. Obrtniki naj zato vztrajno propagirajo, zahtevajo in rabijo le domače in po možnosti obrtniške izdelke.

Celjski obrtniki, ki so veljali do predkratkega za glavno oporo protiobrnitiškega pokreta, so pa po spoznanju protiobrnitiškega dela svojih voditeljev pričeli trumoma zapuščati ta pogubni pokret in se pridružili borcem za samostojno „Obrtniško Zbornico“.

Po osmi uri se je začela polniti dvorana celjskega Narodnega doma. Ob pol deveti je bilo zbrano v dvorani že čez 150 obrtnikov, katere se je vse upisalo, da se eventualno lahko nasprotni skupini dokaže resnico v številčnem obisku, ker nasprotniki prihajajo radi z lažnjivimi, omalovažujočimi podatki. Na ustanovni občni zbor se je z večernim vlakom pripeljalo nato še večje število izvenceljskih obrtnikov, med katerimi je bil tudi g. Čretnik, župan in obrtnik iz Št. Jurija ob južni železnici in 18 ljubljancev z predsednikom društva g. Pičmanom.

G. predsednik pripravljalega odbora g. Holobar Stojan iz Celja otvoril zborovanje, pozdravi navzoče, posebno pa še g. predsednika centralnega društva, zastopnike tiska in zastopnike raznih obrtnih zadrug. Nadalje poroča, da se je to društvo ustanovilo zato, ker se obrtnik v že obstoječem obrtnem društvu v Celju ni zastopal tako, kakor so obrtniki zahtevali in kakor bi bilo v interesu malega obrtnika. Ustanovilo se je tudi

zato, ker je obrtništvo v obstoječih sedanjih prisilnih zadrugah prepovedan svobodni razvoj, ker so vsi sklepi obrtnikov v takih zadrugah veljavni le, če jih odobri zbornica za trgovino in industrijo, kjer obrtnik nima svobodne odločitve. In ker se v prejšnjem društvu in v zadrugah ne upoštevalo želje obrtnika, smo si celjski obrtniki odpomogli na ta način, da smo ustanovili to naše „Društvo jugoslovanskih obrtnikov za dravsko banovino“, ki je kot sestavni del velike organizacije obrtnikov v naši dravski banovini. S tem društvom si bomo obrtniki slejkoprej priborili ono pravico, ki nam pritiče po naši zmožnosti in po višini vplačanih davkov. (Splošno odobravanje.)

Nato poda besedo in prevzame vodstvo zbora do volitve predsednika g. predsednik centralnega odbora g. Pičman. On nagovori zborovalce sledeče:

Stejem si v čast, da morem prisostvovati ustanovitvi tega celjskega društva. To je po vsej pravici naša druga centrala v naši banovini in zavednost tukajšnjih obrtnikov je ravno tako kakor v Ljubljani, že prekoračila ono mrtvilo v katerem so imeli možnost neobrniki in njih agentje ribariti v svojo sebično korist. Mi obrtniki v naši banovini imamo intrese na tem, da se povzdigne obrtništvo na ono višino, ki mu pripada in iste interese imajo tudi Srbi in Hrvati. Ti naši bratje pa so si že priborili možnost delovati svobodno za obrtniški stan, zato moramo iskati mi zveze z njimi, da oni tudi nam pomagajo do istih zgubljenih pravic, katere mi radi Vam znanih ovir še nismo deležni. Našli smo razumevanje pri obrtnikih iz Srbije in Hrvaške za naše težnje in tako tvorimo v obrtniških vprašanjih mi obrtniki brez prisiljenosti obrtniško celoto in, ta celota bode dosegla, da tudi mi dobimo svojo svobodno in lastno „Obrtniško Zbornico“. Vsi stanovi imajo svoje zbornice, tako advokate, zdravniki, delavci itd., le nas obrtnike hočejo gotovi g. doktorji prepričati, da je bolje, če nas drugi obračajo po svojem vetru. Zato pa, dragi tovariši, je dolžnost, da dokažemo svojo sposobnost v vprašanih gospodarske politike v društvenem delovanju in tudi

v tem, da si mož do moža pojasnjuje nastali položaj v tej borbi. Naše društvo je obrtniško, je vzgojno, ter zbirališče onih obrtnikov, ki so se v ves obrtniški pokret toliko uživali, da lahko korakajo z razmerami časa in, ki se čutijo dovolj zmogljivi in razsodni za samostojen obrtniški pokret. Vaše društvo ne sme biti samo za parado, temveč društvo mora dihati in delati, ter jasno gledati v razvijajoče razmere v državi. Želim vam največjega uspeha v Vašem društvu. (Navdušeno pritrdjevanje.)

K besedi se oglasi g. Šimenc Ivan, podpredsednik centralnega društva in izjava:

Prvič mi je čast govoriti v Vaši prestolici, kjer je bila nekdanj nekaka nacionalna prehodna postojanka. Ali vse to je sedaj za nami in časi so se toliko izpremenili, da se je vprašanje nacionalizma umaknilo pred vprašanje gospodarskega razvoja in stanovske pripadnosti. Prišli so dnevi stiske in sile in potreba po samopomoči. Centralna mesta in sloji so se združila v gospodarskih vprašanjih samo obrtnišvo še tava brez pravega cilja, ker ni imelo zanesljivih in poštenih smernic. Zato si iščemo zveze med svojimi prijatelji in obrtniki, ne pa med onimi, ki nimajo interesa, da obrtniki zasluži pri svojem delu in, da se njegova zmoglost primerno upošteva. Obrtniki moramo danes braniti to, kar že imamo in, bojevati se moramo še za ono, kar so si naši tovariši obrtniki Srbi in Hrvatje že priborili. Kdor je količkaj sledil razvoju te obrtne borbe v zadnjih letih, ta je jasno videl, kakšni ljudje so imeli pri nas obrtno odločevanje v svojih rokah in mi ni treba posebno povdarjati, zakaj še nimamo svoje „Obrtne Zbornice“. To kar se godi danes z obrtništvom v Sloveniji, je še hujši kot hudo.

Le srbski in hrvaški obrtniki so nas ščitili, ali sedaj nas je pričela ščititi tudi že naša lastna moč, ki smo si jo okrepili in trenirali v tej težki borbi. Imamo sedaj svoje novo mlado društvo jugoslovanskih obrtnikov in imamo tudi že svoj obrtniški list „Obrtnik“, ki ožigosa po možnosti vsako za obrtnišvo škodljivo stvar. Mi vsi obrtniki moramo pa s svojimi močmi pomagati moralno in materialno, da se ta boj dokonča z zmago obrtnikov ne pa z zmago obrtniških zadržavcev.

Sledilo je dolgotrajno ploskanje, nakar je prevzel besedo g. J. Brišček, ki je vodil tajniška dela pripravljalnega odbora. On poroča, da je prišlo do cepljenja obrtnišva v že obstoječem društvu zato, ker je obrtnišvo spoznalo, da so večina vsi voditelji v tem društvu bili le ekspozenti neobrtikov. Obrtniki so ustanovili pripravljalni odbor za ustanovitev „Društva jugoslovanskih obrtnikov za dravsko banovino“ in danes je napočil dan, ko praznujemo ustanovni občni zbor tega našega društva.

Po njegovem izčrpnem poročilu je prečital g. Mihelčič Ivan pravila novo ustanovljene podružnice, katera so se soglasno sprejela.

Nato je članstvo predlagalo g. Holobarja Stojana za predsednika in g. Rutarja A. za podpredsednika društva. Oba sta bila soglasno izvoljena.

G. predsednik Pičman izroči vodstvo zbora novo izvoljenemu predsedniku podružnice, ter ga pozivlja, da vodi društvo uspešno in pošteno v smislu pravil za dobrobit obrtniškega stanu. G. Holobar se zahvali za izvolitev, ter obljublja, da bode zastavil vse sile za procvit društva in prosi, da naj tudi centralno društvo stoji podružnici zvesto ob strani, kadar bo ta rabila pomoči. Društvo ima ob ustanovitvi 168 rednih članov.

Predlagalo se je gg. Aman, Plevčak, Vrenko, Brišček, Kovač, Jager, Pepernik, Fric in Lovšin za obrtniška mesta, kateri so se vsi soglasno in z večino glasov izvolili. Istotako so bili izvoljeni gg. Uršič, Gošnjak in Perdan za namestnike, gg. Rozman in Kranjc za preglednike in gg. Orehovec in Koloman za namestnike preglednikov vsi soglasno.

Članarina se je določila na 12 dinarjev in 3 Din vpisnina, skupaj Din 15.—. Ustanovnina je 250 Din.

G. Košak je v svojem govoru posebno naglašal, da ima celjska podružnica na svojem ustanovnem občnem zboru mnogo več navzočih, kakor pa jih je bilo pri ustanovitvi matičnega društva v Ljubljani. To je jasen dokaz, da se je naš pošten obrtniški pokret že vsesplošno razširil.

G. More pojasni, da naše društvo ni politično in zastopa le gospodarska obrtniška vprašanja. Ko bodo prišle volitve vedite, da v tem društvu ni mesta za politične razprave, temveč društvo je samo za obrt in obrtno tovarištvo. (Splošno odobravanje.)

Nato povzame besedo g. Conti in izjava. Društvo naj ima za cilj tudi zatiranje šušmarstva in preprečevanje uvažanja tujih obrtniških izdelkov. Nadalje pozivlja odbor k uspešnemu delu za obrtnike in povdarja, da odborniška mesta niso mesta časti, temveč mesta dela. Društvo bode ščitilo obrtnike, obrtniki člani ga pa morajo podpirati in, v tem slučaju bode društvo napredovalo. Društvo mora končno ožigosati tudi one osebe, ki zavzemajo po več dobro plačanih službenih mest, drugi pa morajo vsled tega trpeti brezpo-

selnost in pomanjkanje. Končno meni, da je skupna „TOI“ zbornica takorekoč neko figovo pero kapitalizma in skrhan, oškrbjen meč, katerega smejo obrtniki držati v svojih rokah. Sledilo je vsesplošno odobravanje, nakar povzame besedo g. Šimenc Ivan, ki je v svojem govoru povdarjal, da se obrtniški voditelji ne smejo proti volji obrtnišva postavljati, temveč te voditelje naj si izvoli obrtnišvo samo brez vpliva neobrtikov.

G. Mihelčič pozivlja, da naj pišejo obrtniki v naš obrtniški list „Obrtnik“ in naj plačujejo redno naročnino, končno naj pa propagirajo tudi med tovariši za redno plačilo in pridobivajo novih naročnikov.

G. Pičman povdarja, da je od zbornice odvisno vse delovanje in procvit obrta, kakor tudi obrtniških zadrug, zato naj vodijo zbornice obrtniki sami ne pa neobrtniki in njih agentje.

Konečno se je g. Kovač zahvalil vsem onim požrtvovalnim članom, ki so brezplačno uredili in opremili društven lokal v lepo pisarno, kjer je od sedaj naprej zbirališče za vse člane obrtnike društva jugoslovanskih obrtnikov za dravsko banovino.

Ob 11. uri se je g. predsednik Holobar zahvalil zborovalcem za udeležbo, ter zaključil uspeli ustanovni občni zbor.

Intervencije

G. Pičman, predsednik Društva jugoslovanskih obrtnikov za dravsko banovino, se je mudil dne 21. 22. in 23. t. m. v Beogradu ter je bil sprejet pri ministru za trgovino in industrijo g. I. Mohoriću, pri ministru g. dr. A. Kramerju in pri ministru za socialno politiko in narodno zdravje g. I. Pucelj-u. Pri vseh gg. ministrih, je g. Pičman interviriral o težkočah in vprašanju obrtnišva dravske banovine in jim je predložil tudi resolucijo, sprejeto dne 4. septembra na velikem obrtniškem zboru v hotelu „Union“. GG. ministri so se živo zanimali za poročilo g. Pičmana ter obljubili vsestransko podporo. Enako je bila deputacija Dr. j. obrt. za drav. ban. pri g. banu dr. Marušiću v istih zadevah ter je tudi g. ban obljubil vsestransko podporo.

Važno

V 13. številki „Obrtnika“ se je vsled tiskovne pomote spremenila v članku „Zaplan-karjem v odgovor“ beseda „Okrožnega urada“ v „Okuzenega urada“ kar tem potom to neljubo pomoto popravljamo.

Naši pristaši in vsi oni, ki simpatizirajo z osvobodilnim pokretom in so za samostojne „Obrtniške zbornice“, naj ostanejo še v nadalje člani v obrtništvu nasprotnih organizacij in naj nam vedno poročajo, kakšne zahrbne namene kujejo neobrtniki in njih obrtniki agentje proti poštenemu obrtniškemu pokretu. S tem, da pazijo na protibrtniški pokret v njih organizacijah, obvarujejo obrtnišvo in delo za samostojno „Obrtniško zbornico“ pred zlobnimi podtikanji in namerami.

Iz uredništva: Vse dopisnike prosimo, da nam najkasneje do ponedeljka pošljejo članke, ker nam jih, ako jih prejmemo pozneje ni več mogoče priobčiti za dotično številko. Za to številko smo prejeli veliko število člankov in dopisov, ki jih radi pomanjkanja prostora nismo mogli objaviti, kar naj nam cenjeni dopisniki oprostite. Prosimo upoštevanja, ker naš list izhaja štirinajstredno in nam ne preostane drugega, kot da priobčimo članke po vrstnem redu in važnosti člankov, kot jih prejmemo.

V Švici hočejo urariti povečati svoj delavni krog z izdelovanjem radijo aparatov. Svojo zahtevo utemeljujejo s tem, da so v teh aparati skoraj vsi izdelki delo fine mehanike.

Zveza pekovskih in slaščičarskih pomočnikov v Berlinu napravi ob 25-letnici nje obstoja tekmozanje, kdo napravi lepši izdelek. Pekovska združenja in tudi posamezni mojstri so za zmagovalce pripravili lepa darila.

Pri angleških bolniških blagajnah je bilo izdano lanskega leta več kakor 50 milijonov bolniških receptov za zdravila. Zdravniki so izjavili, da je bilo od teh 1/4% izdanih brez pomena, samo toliko, da so dobili namišljeni bolniki nekaj v roke.

Pozabili ste, da smo Vas opozorili, da poravnate 30 Din za naročnino »Obrtnika«. Ker list prejmete že od početka, je Vaša dolžnost, da ga poravnate. Opozorili smo Vas že, da smatramo onega za naročnika, ki ni do 3. številke vrnil lista. Storitve torej samo obrtniško dolžnost in ne odlašajte več s plačilom!

Obrtniški sestanek v Laškem

Skupina ljubljanskih obrtnikov je v družbi celjskih tovarišev naredila v nedeljo dopoldne 18. t. m. izlet v Laško. Ob tej priliki se je vršil prijateljski razgovor med izletniki in laškimi obrtniki.

Namen razgovora je bil v prvi vrsti ta, da se obrtniki Laščani osebno spoznajo z tovariši ljubljanskimi, ter da se med seboj prijateljsko pomenijo o nastalih obrtnih gospodarskih zadevah.

Za dobro razpoloženje je skrbel pevski zbor ljubljancev, sestanek pa se je razvil v mogočno manifestacijo obrtniške zavednosti in solidarnosti.

Na izrecno željo Laščanov so, po obojestranskih pozdravih, gg. Pičman, Šimenc in Košak pojasnili program in cilje Društva jug. obrtnikov. Soglasno odobravanje in pritrdjevanje je pokazalo popolno soglasje v pogledu obrtniške gospodarske politike in se je sklenilo v najkrajšem času pristopiti k osnovanju društvene podružnice v Laškem.

Oglasili so se tudi Laščani, tako ugledni g. Koschier Maks, kovaški mojster, ki je stvarno pojasnil, kako so držali podeželskega obrtnika v vedni neinformiranosti, da ni nikdar vedel, kaj sme obrtnik zahtevati za zameno po njem vplačanih davkih. G. Peternel F., krojač je stvarno kritiziral nepojmljivo malomarnost obrtnih organizacij, osobito pa nezmožnost zbornice v pogledu ščitenja obrtniških koristi. Tako n. pr. se je očeta zakona o zavarovanju delavcev smatralo od strani bivših obrtnih organizacij unestno za poveličevati, ker je s tem zakonom naložil obrtništvu težka bremena, delavstvu pa le male koristi. Opozorjal je na davčni zakon, po katerem je obrtnik do 10 krat tako visoko obremenjen kot n. pr. delavec pri istih dohodkih, kar kaže, da so delavske zbornice na zakonu sodelovale, za obrt pa se ni nihče brigal. G. Pičman je opozorjal na razne določbe obrtnega zakona, katere so znale združene delavske zbornice vnesti v zakon, katerih pa obrtnišvo ni moglo preprečiti, ker so ga skupne zbornice pustile na cedilu. Dokazal je na podlagi faktičnih dejstev, da je spas obrtnišva cele države v samostojnih „Obrtnih zbornicah“. G. Mihelčič pa je pozival na podpiranje in širjenje našega „Obrtnika“.

Nato so govorili še gg. Holobar, More in drugi, končno pa se je Laščan g. Jelen Mihael, mizarški mojster, prisrčno zahvalil gg. predgovornikom za podana pojasnila z željo na skorajšnje svidenje. Popoldan so se tovariši — po predhodnem ogledu Laškega — odpeljali nazaj proti Celju in Ljubljani.

F. P. L.

Obrtniki! pometajte v svojih vrstah

Po raznih zadrugah se potikajo ne samo kot člani, temveč kot glave in duše zadrug razni veletrgovci in industrijci in zavajajo obrtnišvo v pogubo. Veletrgovci prodajajo proizvode industrije, obrtnikov in poljedelcev, ter žive od dela teh. Drugi pa jemljejo obrtnišvo delo in tirajo obrtnišvo v propast. Kot kapitalno močne osebnosti imajo povsod velik vpliv in obrtnik proti njih ne more kot posameznik nič opraviti. To toraj niso poborniki obrtnišva, nimajo z obrtništvom nikakih skupnosti, zato tudi ne spadajo v obrtniške zadruge. V naše zadruge spadajo samo resnični obrtniki, taki, ki morajo trpeti vse bridkosti obrtniškega stanu in se teh tudi vsak čas zavedajo. Trgovcu in industrijcu je samo za dobiček, obrtnika pa rabijo samo za garanje. Toraj s trgovci in industrijci ven iz zadrug.

V zadrugna vodstva tudi ne spadajo taki obrtniki, kateri niso zmogni ločiti dobrega od slabega za obrtniški stan, in tudi ne taki, ki oznanjajo in zavajajo obrtnišvo v to, kar se diktira od neobrtikov. Vsem tem je dobrobit obrtnika sotovariša deveta briga in mislijo samo na svoj trebu.

Obrtniška gesla in cilji se pa ne bodo dosegli in zborili za zaspanimi obrtniškiimi zadružnimi odbori, temveč obrtnišvo mora te ljudi vzpodbujati k delu in zahtevati, da se to njih delo obrtnikom, zadrugnim članom tudi dokaže. Vse premalo je, če se obrtništvu samo enkrat na leto površno in mimogrede poroča, kaj je zadrugni odbor napravil za obrtnike člane, zamolči pa, kaj je napravil za sebe. Odbor, kateri kaj dela, lahko nekaj pokaže, odbor pa, ki je samo zajedalec v obrtniško maso, mora pa svoje delo skrivati, kadar pa kaj blekne, potem pa zasmrdi na kilometre daleč okrog njega, kakor se je to zgodilo pred kratkim, tam nekje v Zasavju.

Za bodoče volitve se zato temeljito pripravimo in pomedimo iz zadrugnih odborov nezmožne kimavce, mesta pa zaupajmo samo pravim obrtnikom, ker v obrtniških vrstah je dovolj takih sposobnih in poštenih mož, kateri se vsled svojega pravega moškega ponosa nečesto sami riniti v ospredje.

R. G. St. Vid.

Ko bodo obrtniki pri ponudbah sporazumljeni, se bode pričela boljša bodočnost za obrtniški stan.

Pojasnilo

Obrtni Vestnik tolaži v zadnji številki sebe s tistimi namišljenimi podeželskimi obrtniki, katere bi za svoj neobrtniški posel tako nujno rabil.

Mi vemo, da znaša taksa za mojstrski izpit v Beogradu Din 750, resnično so pa vse pristojbine pri naši zadrugi v drav. ban. Din 772, in primite sebe za ušesa, kakor to nam priporočate. Radi znane resolucije, v katero se zaletavate, Vam bodi povedano, da je neka zadruga na svoji seji sprejela prav vse točke iste, izven one, ki govori o taksah, češ da je preizkušnja; tako so zvišali eno postavko za celih 300 Din, in to zato, ker je načelnik zvest zagovornik skupnih zbornic. Toraj na željo Vašega borca se je onemu podeželskemu obrtniku, ki ga hočete Vi zagovarjati, zvišala postavka od 772 na 1072 Din.

Že v naši spomenici smo Vam povedali, da ste nam vedno tožili, kako zmučeni ste od noč in dan študiranja novega obrtnega zakona, pa zopet stopate v zaledje in dolžite brate Srbe radi onih postavk, ki so popolnoma doktorske in ne obrtniške.

Ugovarjamo proti temu, kar govore blejski propagatorji skupnih zbornic radi izvoščkov, postreščkov itd. Zato poudarjam jaz, pisec tega, da delamo vsi obrtniki neumorno, da se prištejejo izvoščki, postreščki in brivci zopet k obrti in ne k trgovcem.

Ker Vam ni nekaj prav radi Zvezinijh sej, Vam povemo, da smo hodili na Zvezine seje v Ljubljano, in ravno to je bila Vaša poguba, ker smo potem Zvezinijh sej pod Vašim vodstvom spoznali Vaše misli in Vaše delo proti obrtniku.

Vse ostalo pa, kar nam bi radi podtikavali, smo Vam odgovorili na našem veličastnem vsebanovinskem zboru. Zvedel sem, da trosite med obrtništvom neresnico, da jaz nisem obrtnik. Vsled tega povabljam Vas in Vaše ovčice, ker se tako pogosto mudite na Jesenicah, da si ogledate moje uradne listine da boste s tem prihranili nepotrebno delo raznim oblastvom in javnim organom. Gorenci smo za slogo z vsemi našimi tovariši, in sicer za tako slogo, ki jo pri Vas nismo našli in končno podajam Vam moje ime, da ne bo kriv kdo drug. Ivan Gogala, krojač, Jesenice.

Obrtniki na jesenski razstavi.

Poleg že imenovanih se je razstave udeležil tudi g. Podržaj, ključavničarski mojster iz Iga-Studenec, kateri je razstavil lepo izdelane štedilnike in g. Zajc I. iz Žirov, kateri je razstavil trepčno ročno izdelane čevlje in škornje.

Razočaranje

Nestrpno sem pričakoval, da izide Obrtni Vestnik in poročila o zborovanju v dvorani OUZD. Preberem poročilo enkrat, dvakrat, ne verjamem sam sebi in ker je posebno desna polovica zadnje strani jako zabavna, preberem še enkrat. Konečno vendar uvidim, da se O. V. neznansko huduje, razočaral ga je zbor v dvorani OUZD. Podeželski obrtniki smo jih pustili na cedilu. Na deželi mislimo sicer počasi, toda popolnoma brezmiselnimo, agentje skupne zbornice že skrbijo zato, da se nam počasi odpirajo oči.

Tam nekje v daljni Ljubljani se je nekomu porodila neljuzna ljubezen do nas deželanov. (Kje je bila ta ljubezen takrat, ko so nam od nas plačani prišli čitat na naše shode časopisna poročila?) V št. 36 O. V. se je posvetilo podeželskemu obrtniku kar prvo stran, pa tudi v št. 37 se nas ni popolnoma pozabilo. Toliko pažnje se nam samoobsesti umevni ni posvetilo kakor pred zborovanjem, smemo pa upati in to tudi pričakujemo, da se nas bo ob kakih drugih potrebi spet postavilo na odlično mesto v Obrtnem Vestniku, ne pa v kak skrit kotiček, kakor se ga nam je dalo v št. 9 istega lista. Naloga OV bi toraj bila, nahujskati podeželsko obrtništvu proti mestnemu, posebno proti ljubljanskemu. Popolnoma prav tako, kaj rabilo mi še one Ljubljance, ki zborujejo v Unionu, saj so gotovo ravno taki, kakor ona trojica, ki je svoječasno hodila k nam na deželo in nam za naš denar natvezla po „par fraz“. Sicer sem pa mnenja, da je eden od teh treh že najbrže odšel iz Ljubljane, ker na zborovanju v dvorani OUZD ga nisem videl. Nekoliko hujskati se pa pravzaprav mora, ker drugače ne gre. Ne vem, če je resnica kar mi je pravil neki tovariš, da znajo agitatorji skupnih zbornic, če se jim zdi potrebno, nahujskati tudi stroko proti stroki. Kakor pač komur kaže. Na vsak način bo pa ribarjenja v kalnem kmalu konec, ker vedno večje je število onih obrtnikov, ki pisanja v OV ne vzamejo resno, ker vedo, da se delovanje onih, kateri ta list pišejo, ne ujema vedno točno z njihovim pisanjem. Svojo stavbo so preteklo zimo postavili na pesek, zato jim smemo prisoditi vsaj toliko uvidevnosti, da se ne bodo čudili, če se ta stavba podre.

Kar se tiče njihovega stvarnega delovanja, je isto obrtniški javnosti že toliko znano, da jim prav od srca želimo njihov zasluženi pokoj, ker šele potem bo stvarno delo za naš stan sploh mo-

goče. Če pa imajo v mislih neobrtniško javnost, se ji pa brez škode za naš stan lahko pridružijo. Presedlajo naj popolnoma enostavno v industriji, obrtništvu naj pa puste, da dela in misli po obrtniško.

Njihov namen premotiti obrtništvu (podeželsko seveda, ker Ljubljance že najbrže sami vedo kje je Union in kje OUZD), zmanjšati pomen zborovanja v Unionu in reducirati njega udeležbo, se toraj, hvala agilnim ljubljanskim obrtnikom ni dosegel. Zato je pisanje OV razumljivo. So pa tiči te ljubljanske srajce, misli sem, da imajo pred monopoliziranimi obrtniški voditelji več respekta.

In pol tisoča udeležencev. To število je treba vzeti na znanje z vsro rezervno, oziroma ga sploh ne vzeti na znanje, kakor nismo vzeli na znanje število njihovega pristaša, ki je bil po zborovanju sila poparjen, vendar je govoril celo o 800 udeležencih. Ostati bomo morali pač pri pravi številki 75 in smemo upati, da se nam to ne bo od njih štel v zlo. Če bi bil med sklicatelji poleg od zbornice enostransko imenovanih pripravilnih okrožnih odborov vsaj še naš popolnoma neavtonomen obrtni odsek zbornice, bi bila udeležba morda še častnejša, ker bi si obrtništvu štel v dolžnost slediti svojim poslii zbornic.

Kadar bo OV spet čutil potrebo apelirati na nas podeželske obrtnike, bi ga prosil, da nam nekoliko poroča o poteku predkonference lanskega rednega občnega zbora Zveze obrtnih zdrug v Ljubljani, da si bomo mogli njegovo ljubezen do podeželanov pravilneje predstavljati.

Podeželan, ki Vas pozna.

Vsebanovinski obrtniški zbor.

(Dalje.)

Po končanem govoru sledi viharo odobravanje, nakar preda besedo zastopniku banske uprave g. Šinku, ki izvaja, da je z zadovoljstvom vzel na znanje svoje zastopstvo in izraža svojo zahvalo. Gospod ban mu je dal nalog, da pozdravi spoštovani zbor z željo, da bi obrtniške ideje služile v prosep gospodarskega, materijelnega in kulturnega dobrobitja vseh in njega sklepi naj bodo oni, ki bodo v prosep vseh obrtnikov. Burno pritrdjevanje navzočih.

G. predsednik Pičman se govorniku zahvali in poda besedo predsedniku saveza hrvatskih obrtnikov g. Ramuščaku, ki izvaja:

Dragi bratje! Pozdravljam Vas v imenu hrvatskih obrtnikov. S tem pozdravom doprinesam in družim misel, da stojimo mi vsi skupno kot eden, v delu za boljšo bodočnost našega položaja. Spoznajmo kdo smo in kaj smo! Postavimo se na lastne noge, pokažimo, da smo samostojni, vse ono pa, kar nam manjka si stvorimo. Za tak velik posel moramo postaviti močno falango in to brez ozira ali smo Srbi, Hrvati ali Slovenci. Prišli smo, da tako manifestiramo našo slogo, naše bratstvo. Le skupno delovanje je naš cilj, kjer naj pride naše delo do izraza in v družbi, kakor tudi v družbi. V Brodu na Savi smo se zjednili, kajti to nam je bilo v naši skupni državi potrebno, da smo vsi enaki, enako tretirani. Mi smo z našo složnoostjo to že dosegli. Dragi bratje Slovenci! Le v boj za obrtne pravice. Vaša borba je poštena. Srbi so jo že pred desetletji izvojevali, a mi Hrvatje smo jo ravnokar dokončali. Toda vse srbsko in hrvaško obrtništvu je na Vaši strani in zato računajte na našo pomoč. Zakon mora biti enak za vse, dasiravno sedaj na žalost ni tak kot smo si ga mi želeli. Naš ideal za ločene zbornice se ni uresničil povsod, to je pomankljivost in to moramo mi skupno popraviti. In zakaj jih nismo dobili? — Zato, ker so se naš bratje Slovenci radi nerazumevanja temu protivili! Ono, kar se je dogajalo v Sloveniji, to smo mi obrtniki vse države vsi čitali. Mi vemo, da se je slovenski obrtnik izjavil za samostojnost že pred dvema leti, sledilo je pa nato potlačevanje slovenskega naroda! Ako je mogla Mecedonija dobiti lastno zbornico, mogli bi jo dobiti tudi kulturni Slovenci. In zakaj zahtevamo svobodo? To je velika potreba za razvoj obrtniškega položaja v celi državi. Mi hočemo lastne zbornice, saj je to mogoče, ker danes ne živimo pod robstvom Nemcev in Madžarov. Pri nas se razvija i industrija i obrt. Preje je bil skupen razvoj mogoč, a danes je že toliko razmah, da imamo vsak za sebe dovolj posla. Mi puščamo industriji, naj se ona briga za sebe. Mi obrtniki smo pa specijelna grana v naši državi in nismo pod vplivom tuje kapitala, kakor je industrija in veletrgovina. Naš stan je treba gojiti in vsak drug, ki to ne dela, greši. Mi moramo postati oni

Prosimo, poravnajte naročnino za list, ker naš list nima nikakih denarnih podpor iz obrtniških fondov za tiskanje in razpošiljanje časopisa.

faktor, ki nam ga naša priroda predvideva. Skupna naj bo borba, da se osiguramo, saj vemo kaj hočemo! Hočemo bodočnost vsemu obrtništvu v državi, zato smo prišli iz Zagreba manifestirati z Vami za Vašo svobodo. Odkritosrčno navdušenje in vzkljanje bratom Hrvatim.

Predsednik g. Pičman se govorniku zahvali za njegova izvajanja ter mu obljublja solidarnost. Nato pozdravi došlega zastopnika vsedržavne stranke g. dr. Cepudra in poda besedo zastopniku obrtniškega odseka zbornice za trgovino, obrt in industrijo g. Milko Krapežu.

G. Krapež pozdravi navzoče v imenu obrtnega odseka TOI, kateri se bori za nadaljni obstoj skupne zbornice. Želi pa, da ta naš zbor v kar najbolje uspe v vseh njegovih točkah dnevnega reda, in povdarja, da ga bode odsek TOI zbornice v tem podpiral?

Predsednik se mu za izraženo vzradoščen zahvali, nakar poda besedo zastopniku J. R. K. D. g. dr. Cepudru, ki izvaja:

Dragi! moj apel je isti kot mojega tovariša, ki govori na drugem vam nasprotnem zboru. Bodimo si na jasnem odkod je to prišlo vse danes. Kdor pomisli na vse ono, ki se je počelo porajati od junija leta 1914. — ono blaznost — je morala nastopiti neka reakcija, ki jo moremo primerjati z „mačkom“. To je ono, kar ima človek, ki je prekročil celo noč. Ta maček se da kurirati. Vse svetovne konference vsi ti zdravniki so predragoceni recept je le sloga in skupnost. Danes imamo lastno državo in ta bo močna, če smo vsi združeni. Kak naj bo cilj zastopati interese, če je razbito na dva sovražna si tabora? Kdor to presoja, ki ni z Vami sodeloval, more Vam reči: „možje ste tukaj, možje ste tam“. Dobil sem mandat in upam, da bom našel toliko mož tukaj kot tam, da vse to nima smisla, ampak spas slovenske obrti je jugoslovanska obrt. Zaključujem z manifestom našega vladarja: „ena država, en kralj, en narod“, a za Vas pa „en stan, en skupen in samostojen interes, to je samostojnost v obrtu.“

Predsednik se g. predgovorniku zahvali in povdarja da smo mi vedno za obrtniško skupnost. Nato poda zastopniku beogradske obrtne zbornice g. Stojan Nedeljkoviću, kateri izvaja:

Dragi bratje! Veselim se, da Vas morem pozdraviti v imenu srbskega obrtnika in v imenu našega Saveza. Srbski obrtniki so prijatelji Vaše borbe za samostojnost. Hočemo se boriti skupno in složno. Na današnji dan vodi se v Vojvodini velika borba z istim ciljem kot tu pri Vas, in uverjen sem, da jih bo 80% glasovalo za ločene zbornice. Usoda Vaša je v Vaših rokah. Za seboj imate hrvatsko in srbsko obrtništvu. Vi ste glasovali že 9. marca 1930 za ločene zbornice ali bilo je zaman. Lahko pa še pridete do tega, da dosežete Vaš cilj ločenih zbornic, kajti vsakdo mora končno kloniti večini. Mi vsi obrtniki želimo, da se stvari velika samostojna zveza vsega obrtništvu in naidejam se, da se bomo kljub nasprotovanju zedinili in Vas v tem pravcu pozdravljam z „Zivel obrtniki“.

Sledi burno odobravanje, nakar prevzame besedo zastopnik zanatske komore v Beogradu in izvaja:

Dragi mi bratje! Prinesel sem pozdrave od naše „Obrtniške zbornice“ in morem Vam reči, da se je edino beograjska „Obrtna zbornica“ borila za prave obrtniške interese. Vi ste imeli razen nas skupne zbornice in ste doprinali največje denarne žrtve, a kaj so napravili dobrega oni za Vas? Vsi Vaši zakoni, ki so današnji in tangirajo interese obrtništvu, oni so bili napravljeni brez Vaše prisotnosti. Edino beograjska zbornica, ona je zastopala res interese obrtnikov. Temu se ni čuditi, saj vi niste imeli niti enega obrtnika, ki bi bil predsednik skupne zbornice, zato se je delalo le v interesu trgovine in industrije. Ta kriza, ki obsega ves svet, ne bi bila v naši državi tolikšna, ako se ni bi vodila carinska politika, ki je toliko nasprotna nam obrtnikom. Jasna je stvar popolnega propada obrtništvu in našega dobrobita, če bi mi še nadalje ostali v teh skupnih zbornicah. Vse obrtništvu Vojvodine glasuje za samostojne zbornice, a samo obrtniške sekcije v skupnih zbornicah glasujejo za skupne zbornice, in isto je pri Vas. Če bomo ostali skupno s trgovci in industriji, kateri so nam nasprotni, bilo bi za nas težko in še slabše. Vse te zbornice imajo sredstva same za take ljudi, ki so med Vami, da postanejo njih agentje à la Rebek. Potrebno pa je, da v naših priklakah proži roko obrtnik obrtniku in deluje za izboljšanje obrtniškega položaja. Kadar bo obrtnik, seljak, delavec zadovoljen, tedaj bo tudi naša velika država močna in silna. In mi delamo skupno, da poboljšamo svoj položaj in mi delamo tudi za skupno domovino. Želeč, da bo današnje zborovanje, obrodilo uspehe, Vas dragi Slovenci pozdravljam in kličem: „Zahtevajte to, kar vam pripada!“

Vsi navzoči so vzhičeni nad izvajanjem govornika in se mu g. predsednik Pičman zahvali istočasno pa predlaga da se odpošlje predsedniku obrtne zbornice v Beogradu g. Stojanoviću pozdravna brzojavka, ki se s soglasno sprejme.

V demanti neke izjave g. Markovića prosi za besedo zastopnik TOI zbornice g. dr. Pretnar.

Obrtniki! Obrtnice! Pristopajte kot člani k društvu jugoslovanskih obrtnikov za dravsko banovino.

Zborovalci ogorčeno protestirajo in vpiljejo: „Naj govore obrtniki, ne rabimo doktorjev“. G. predsednik pojasni, da ima tukaj na našem zboru vsak navzočih pravico govoriti in pozivlja navzoče k poslušnosti. Dr. Pretnar je postal zelo nervozen, vendar pa izjavi: Dovolite, da se Vam zahvalim za Vašo prijaznost; da ste mi dali besedo in da ste Vašim tovarišem povedali, da se morejo tretirati, tako kot je umestno. Ugotavlja sledeče: G. Vlada Marković je izjavil, da je pri Obrtnem zakonu in uredbah, kar je dobrega za obrtništvo sodelovala samo zanatska komora v Beogradu in ker mi je dolžnost, morem le ugotoviti, da to ni resnica in naša skupna zbornica bo zahtevala tozadevno odgovoriti, vendar je pa g. Pičman odložil njegovo pojasnilo do razprave o „Zbornicah in njih odsekih“.

G. predsednik Pičman preide nato na drugo točko dnevnega reda in, kot naslednji govornik nastopi g. Gogala iz Jesenic o razpravi „Davčne zadeve“.

G. Gogala iz Jesenic izvaža:

Med največje izdatke šteje danes obrtnik plačevanje davščin. On je prepričan, da plačuje mnogo več, kakor bi po svoji normalni presoji bil upravičen plačevati, kajti naše davčne napovedi se nikdar ne upoštevajo tako, kakor jih obrtniki spiše in prijavo vložijo. Nadalje se tudi ne vrše poizvedbe o resničnosti napovedi pri obdavčenih ali pri strokovnjakih ali obrtnih zadrugah, kar povzroča obrtništvo ogromno škodo ter stalen vir nezadovoljstva in pritožb. In ker se že osnovni davek odmerja prekomerno se k temu pridružijo še prekomerne občinske, zbornične in druge doliade. Vsekakor pa bi občinske, zbornične, banovinske itd. doliade ne smele vse skupaj presežati približno 100%. Ako se bode sedajšnje odmerjanje davka obdržalo, potem mi Slovenci v nekaj letih ne bomo imeli več obrtnikov, temveč le beraške garače in gospode. Vsled tega dejstva smemo z gotovostjo računati na uvidevnost odločujočih faktorjev, ker drugače bodo zatrli najpoštenjši pridobitni sloj, to je, malega obrtnika.

Mali obrtniki, to so tudi taki, ki imajo do tri pomočnike in tri vajence, naj se obdavčijo po najnižjih davčnih predpisih. In če tudi ima ta mali obrtnik za svojo pomoč nekaj strojev in pogonsko silo vsled tega še ni fabrikant ali velevbrtnik, da bi se ga obdavčilo po najvišjih postavkah, kakor se to sedaj prakticira.

Obrtniki že ne vedo kaj naj počno, da si spravijo potrebna sredstva za vzdrževanje obrata in preživljanje družine. Kje naj pa potem dobe denar še za davek. In kjer tega denarja ne spravijo skupaj, jim preti prodaja onega, kar so si pridnostjo in varčnostjo dejali na stran v prejšnjih boljših letih. Tu na tem mestu predlagam, da se vse plačevanje zapadlega davka vsled tega delno črta, ostalo plačevanje pa odloži na naslednja leta. Nadalje naj se pa obrtnik obdavči šele takrat, kadar njegov čisti dohodek na leto presega 6000 dinarjev.

Boben rubežnikov poje dan na dan in to je žalosten pojav sedanjega časa. Obrtnik nima denarja, pa ne zaslužka, kar gotovo ni sam zakrivil, a na merodajnih mestih se njegove pritožbe in pojasnila ne upoštevajo. Mi nimamo danes ne v zbornicah, ne v finančnih komisijah, ne v občinskih in ne v mestnih, ne v parlamentu in sploh nikjer svojih pravih zastopnikov obrtnikov, ki bi se zavzemali za obrtnika, zato se nimamo kam zateči po pomoč in so vse naše prošnje in pritožbe neupoštevane. Toda danes, sedaj, ko nas je tu zbranih mnogo preko tisoč obrtnikov, mislim, da tudi merodajni gospodje ne bodo mogli preiti preko naših zahtev, sicer bomo upravičeno mnenja, da nas poznajo samo pri volitvah radi naših kroglic. Živeli tovariši obrtniki in živela samostojna „Obrtniška Zbornica“ v naši dravski banovini. (Dalje sledi.)

Ne več voda do vratu, ampak že sama gnojnica jim teče v grlo, katero so si sami izbrozgali

Gospodje okrog O. V. so izgubili glavo ter so nam v zadnji številki z dne 23. t. m. privoščili kar dve strani in to še celo na prvi in drugi strani. Povečini so sami gnusni in neresnični napadi, akoravno so že nešteto krat svedčano izjavili, da nam niti odgovarjati ne bodo. Sedaj pa nenkrat kar tak izbruh, za kar jim nismo dali prav nikakega povoda. Pa kaj se hoče, generali so pač vsak dan drugih načel. Potem pa še pravijo, da bodo vodili z nami borbo dalje. Mi pa pravimo drugače, da s premaganimi in strohnelimi generali brez armade se ne bomo dalje borili, ker nam je to pod častjo in ne smatramo za potrebno. Ako ne boste še v nadalje mirovali, Vam bomo zabeležili tu pa tam še kakšno grenko resnico, toda poiščite jo na zadnji strani našega lista. Kar se pa tiče ovadustva pri ministrskem predsedniku g. Živkoviču, ugotavljamo, da smo iskali pri njem samo zaščite pred Vami, ker ste nas že zdavnaj

pred tem denuncirali na tuk. banski upravi pri merodajnih faktorjih, kar je priromalo že do Beograda, da smo povečini sami klerikalci in celo komunisti, samo, da bi nas onemogočili. Naše ovadbe so pismene in jih nismo pred nikomur skrivali ter jih bomo z ozirom na Vaše izigravanje v prihodnjih štev. našega lista priobčili, da bo obrtništvo tudi v tem pogledu na jasnem, kako grdo izrabljate vsako stvar. Mi se nismo prav nič spodbudili v njihove referate na shodiču O. U. Z. D., nasprotno je g. Pičman kot predsedujoči še povdarjal, da se pridružimo tudi onim v O. U. Z. D., v kolikor bodo sklepali dobrega. Kar se pa tiče računa podeželskega obrtnika, Vam pa še enkrat povemo, da je Vaš suhi general, tisti ključavničar, g. Rebek, rojen prav sredi Ljubljane, prejel že precej težkih tisočakov iz Zveze obrtnih zadrug, ki jih je vplačalo podeželsko obrtništvo, katero se mu ni prav nič smililo. Znano pa nam je tudi, da je g. Pičman odklonil tako v Zvezi obrtnih zadrug, kakor tudi drugje, vsako plačo, nasprotno pa je težke tisočake žrtvoval iz svojega za dobrobit splošnega obrtništva in je celo v Zvezi obrtnih zadrug zakladal svoj denar za potne stroške odbornikom in zase, kar pa si ni pustil izplačati in mu še danes dolguje Zveza okrog Din 6.000.—, katere je on založil, in to je tisti Pičman, ki je z dežele — doma na Gorenjskem.

V drugem članku se pisec pritožuje nad našimi izrazi, ker ga je zabodla resnica z našim odgovorom. Toda povdarjamo, da rabi pisec prav podobne izraze, kakor svoječasno, ko je urejeval O. V. gospod iz Zbornice, ki je imenoval obrtnike z vsemi nedostojnimi izrazi. Kar se pa tiče našega lista, naj bodo tudi potolaženi, kajti mi ga nikomur ne pošiljamo zastopni, niti ga ne vsiljujemo ter smo jim pripravljene dokazati pod njihovo kontrolo, da ima list „Obrtnik“ najmanj še enkrat toliko naročnikov, kakor „Obrtni vestnik“, poleg tega pa še vsak dan dobivamo novih naročnikov.

V čem je iskal g. Lenarčič zaščite na sodišču, nam ni znano, tudi nam ni znano, ako je to zaščito prejel in ako jo je bil sploh upravičen iskati. O imenovanem nam pa sploh ni dosti znano. Vemo samo to, da je večina obrtništva v mesecu aprilu t. l. pri zadrugi, ki ji načeljuje g. L. v Laščah, izglasovala za ločeno obrtno zbornico, kljub pomoči g. Rebeka, ki je bil navzoč ter bi imenovani moral zastopati ločeno obrt, zbornico. Znano nam je, da ste imeli takih načelnikov in podnačelnikov na Vašem zboru še več, ki so imeli v žepu nasprotno maršrto in igrali pri Vas celo veliko vlogo. Glavno je to za Vas, da je le načelnik pogledal na Vaš zborček, pa je s tem že cela zadruga za Vas, pa četudi iz gole radovednosti po praznoti, ki ste jo imeli. Kmalu boste imeli več zadrug za Vas na papirju, kakor jih pa sploh obstoja. Obrtniška masa pa za Vas itak še ni nikdar nič predstavljala in jo tudi nikdar niste pozvali, samo sedaj ste jo hoteli v obupnem položaju izrabiti, pa ste se pošteno ogoljufali z Vašimi varuhi. Pa kaj se hoče, kar ni iskrenega in poštenega, danes več ne vleče. Obrtnik je spregledal in so Vam podeželski kakor mestni pokazali hrbet.

Na opombo uredništva O. V. povdarjamo, da nismo nikdar napadali g. Franchetti-ja ne na zborovanjih, kakor tudi ne v našem listu. Nasprotno pa vemo, da se je g. Pičman z vso silo zavzemal za g. Franchetti-ja, ko ga je izpodrinil pri Zvezi obrtnih zadrug g. Rebek. Enaka je tudi zasluga g. Pičmana, da je postal g. Franchetti predsednik Zanatske banke v Ljubljani, katero mesto je tudi hotel zavzeti g. Rebek, in istotako je ravno g. Pičman s tovariši pripomogel, da je dobil pri letošnjih volitvah za odbor Kreditnega društva mestne hranilnice v Ljubljani g. Franchetti večino. Vsem pa bo gotovo še znano, da je g. Rebek proti imenovanemu nastopal celo javno in upamo, da ima g. Rebekov list najmanjšo pravico nam kaj očitati napram g. Franchetti-ju, katerega smo vedno v zadostni meri podpirali. Toliko v ugotovitve.

Obenem vprašamo gg. O. V., kdo je predlagal g. Pretnarja in druge za predsednike mojstrskih komisij, ker je bila ta prilika dana samo zbornici? Končno ugotavljamo samo še sledeče: na našem zboru je bilo okrog 2000 udeležencev, od katerih imamo zabeleženih 1600. To vedo udeleženci najbolj sami in ne smatramo za potrebno, da bi Vam še nadalje to dokazovali in upamo, da nam tudi zastopniki oblasti tega ne oporekajo. Ako ste jih Vi videli samo 400, tedaj lahko trdimo, da jih je bilo ob istem času, ko je bilo pri nas 400 udeležencev, pri Vas komaj 30. Glodanje Vaše lajne, da je bilo zastopanih na Vašem zboru 137 zadrug, Vam moramo glede istega povedati, ako bi mi računali po sistemu take matematike kakor Vi, češ, da je bil na Vašem zboru vsak udeleženec načelnik ali podnačelnik in to seveda s polnim pooblastilom, tedaj bi mi na tak način lahko računali trikrat 1600 zadrug, katere niti ne obstajajo. Ne poveste pa tega, da so bili načelniki in podnačelniki pri Vas, katerih sklepi zadrug in občnih zborov so bili večina za ločeno obrtno zbornico. Spametujte se že enkrat in ne varajte

obrtništva dalje, kajti zaupanje ste izgubili tudi pri onih, ki so se Vašega zborovanja udeležili in posetili tudi naše zborovanje po večini, kakor tudi obratno, in moramo na žalost ugotoviti, da pišete tako neresnico. Da skupnega dela ne marate in se ga bojite, ste dokazali z umikom Vašega zborovanja v O. U. Z. D., ker le v odsotnosti nas ste v stanju še nekaj časa nadaljevati z Vašim demagoštvom. Toda ne zamerite nam, ako smo Vam dali zopet eventuelno priliko, da boste imeli vsaj kaj za napisati na prvo stran, sicer pa nismo tako zlobni, kakor Vi mislite, imamo pa to slabost, da vemo za mnogo Vaših grehov ter Vam lahko precej grenke resnice nalijemo, kar pa Vas seveda hudo boli. Smo pač taki, da hočemo neodvisnost obrtnika in odklanjamo vsak vpliv od raznih gg. in Vas le obžalujemo, da se ne morete osvoboditi. Toda brez zamere, kadar Vam bo zopet dolgčas, Vam Vaš stari prijatelj zopet kaj napiše v „p. zdrav“. Zbudite se, peščica zapeljivcev lažje obrtništvo škoduje, kakor pa koristi. Pri nas lahko sodeluje vsak, samo da zna razlikovati manjšino od večine.

Zakaj je odstopil g. Franchetti?

podpredsednik Z. T. O. I. in predsednik obrtnega odseka.

V našem listu z dne 15. septembra smo poročali, da je odstopil g. Franchetti. Kar smo poročali, smo že vedno preje povdarjali in to ve tudi večina obrtništva ne samo v dravski banovini, temveč tudi v celi državi. Zato je obrtništvo dravske banovine tudi grajalo in obsojalo delo v zbornici in neke nenasitne demagoge okrog „Obrtnega Vestnika“. Niti najmanj ne potrebujemo izkoristiti odstop g. Franchetti-ja, kajti vsak čitatelj našega lista se je sam lahko prepričal, da smo bili s poročilom zelo skromni, katero smo zabeležili skoro nevidno na četrti strani. Vemo, da te nenasitne gg. boli že velika blamaža v dvoranci O. U. Z. D. dne 4. septembra, sedaj pa še odstop g. Franchetti-ja. Sicer pa odstop sam jih prav nič ne boli, saj jih dobro poznamo, da so komaj čakali, da bi odšel in zasedli njegovo mesto. Ampak to je hudo, ker bo le obrtništvo in javnost zvedela, da je avtonomno obrtnega odseka v T. O. I. le na papirju in samo za nekatere gospode, ki pa seveda niso obrtniki, tem manj pa, da bi obrtništvo zastopali tako, kakor bi morali. Da pa ne bode okrog „Obrtnega vestnika“ dalje slepo varali obrtništvo, izjavljamo:

G. Franchetti je odstopil v glavnem zato:
1. Ker od predsedstva, odnosno od predsednika Zbornice ni bil vpoštevani in celo zapostavljen, tako, da se je šlo preko njegovih predlogov in zahtev. 2. Na splošni obrtniški pokret in delovanje v obrtnem odseku ni imel nikakega vpliva in podpore od gotovih funkcionarjev, pač pa je imel pravo komando le Rebek in drug. 3. Delale so se mu celo ovire pri najbolj stvarnem delu za splošni dobrobit obrtništva. 4. Največje obsojanje pa zasluži to, da se g. Franchetti-ju, kot predsedniku takozvanega avtonomnega odseka, ni pokoril niti referent, uradnik obrtnega odseka, kateri ni upošteval njegovih navodil. 5. Društvo jugosl. obrtnikov za dravsko banovino je poslalo na Zbornico vabilo na zbor dne 4. septembra v hotel „Union“ s posebno prošnjo, da naj se zbora udeleži g. Franchetti. Toda g. Franchetti v Zbornici ni bil upoštevan niti toliko, da bi se bilo to vabilo njemu pokazalo, ali pa vsaj milostno mu dovolilo, da se sme obrtniškega zbora v „Unionu“ udeležiti.

To so dejstva, zaradi katerih je odstopil g. Franchetti, katera moramo v odgovor O. V. na tem mestu ugotoviti. Ako pa hočete še nadalje trditi neresnico, potem Vas pa prosimo, da nam Vi pojasnite, zakaj je odstopil g. Franchetti? Vi dragi podeželski obrtniki, ki se Vam sedaj tako hlinijo pristni demagogi iz Ljubljane, ki Vas preje niso poznali, sedaj pa le v svoje sebične svrhe, pomislite, kakšno veljavo ima Vaš predsednik v obrtnem odseku T. O. I. Na opombo uredništva O. V. pa odgovorimo na drugem mestu.

Kaj zanima obrtnika.

V Berlinu se porabi za škropljenje cest dnevno 25.000 kub. metrov vode. To vodo razšropi 130 konjsko vpreženih in 70 motornih škroplilnic.

Na zborovanju zveze damskih krojačev v Nemčiji se je sklenilo predlagati, naj se omeji izdajanje mojstrskih koncesij. Ob priliki zborovanja se je vršila velika modna revija.

Zveza čevljarских pomočnikov v Nemčiji ima 60.000.000 Din premoženja.

Ker je svetovna produkcija gumijastih izdelkov padla več kot za polovico, je „Zveza gumijevih predelovalcev v Londonu“ ustanovila fond, 30.000.000 dinarjev, iz katerega dobijo nagrade oni, ki bodo iznašli novih možnosti za potrošnje gumlja.

Tiskali J. Blasnik nast., Univerzitetna tiskarna in litografija, d. d. v Ljubljani. Odgovoren L. Mikuš.

Bodite ponosni na svoj obrtniški poklic, ker obrtnik je steber ustvarjanja.